

Променят правилата в санирането

Допускат за финансиране допълнителна категория сгради

Екип на „Марица“

Предстои да бъдат одобрени промени в правилата за включване в Националната програма за енергийна ефективност, допускащи безплатно саниране на тухлени сгради и блокове с по-малко от 36 апартамента. За целта е подготвен проект на Постановление за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата. Проектът предвижда изменения и допълнения, с които се променят текстовете, свързани с критериите за допустимост на сградите по програмата.

Новото е, че за да се постигне равностепеност между всички многофамилни жилищни сгради, се предоставя възможност от 2016 г. да бъдат финансирани и многофамилни жилищни сгради от всички 265 общини,

които отговарят на следните критерии:

- **строени по индустриален способ:** ЕПЖС (едропанелно жилищно строителство); ППП (пакетно-повдигани плочи); ЕПК (едропанелен кофраж); пълзящ кофраж и разновидности им - до 36 самостоятелни обекта с жилищно

предназначение;

- **многофамилни жилищни сгради** (масивни сгради), проектирани преди 26 април 1999 г.

В същото време стана ясно, че дейностите в строителството и селското стопанство ще са основен обект на проверки от Главна инспекция по труда (ГИТ)

през 2016 г. Двете икономически сфери са сред рисковите както по отношение на трудовия травматизъм, така и при възникването, изменението и прекратяването на трудовите правоотношения, посочват от инспекцията. При проверките в строителството специално внимание ще се

отдели на предстоящото масово саниране на сгради по Националната програма за енергийна ефективност на многопрофилните жилищни сгради. За извършване на дейностите по саниране често се използват изключително рисковият въжен достъп, посочват от трудовата инспекция.

Експертно:

Инж. Андрей КАЛОФЕРОВ, хидроинженер

Преди време инж. Николай Сомлев, бившият директор на ВиК, на три конференции предупреди, че ще дойде моментът, в който водата на Кричим ще спре. И твърдеше, че има готово решение за този проблем. Тогава никой не го послуша и ето проблемът е налице. Преди седмица близо 200 къщи от 6 улици в Кричим останаха без водоснабдяване. Със сухия режим на града се ангажира дори министърът на енергетиката Теменушка Петкова, която пристигна спешно в града. Питам защо трябваше да стигаме до тук? Проблемът в град Кричим в общи линии се изразява в това, че водоснабдяването е помпено край реката. Помпите са неефективни поради малката дълбочина в коригирания участък, където денivelацията е почти 5 метра. За да има постоянен приток към тях, се построи прагове от габони - напратно на течението. Статически това е неиздържано, получава се динамично натоварване от чакъл, камъни

Защо спря водата в Кричим?

и вода и затова праговете не изпълниха функцията си.

Помпите Siemens често дефектират или изгарят, тъй като охлаждането им е водно. И този проблем съществува от години. Защо сега с него се ангажира министър и управители? Къде са специалистите?

Проблемът на Кричим не се решава, защото се назначават „специалисти“ на принципа „наш човек“. Но за чия сметка - обикновено на наш гръб. И ето какъв е резултатът - къщи, които с дни остават без вода.

В практиката ми на хидроинженер, аз също съм правил прагове на реки. Имам три прага, построени в Момчилград през 1984 г. - не са мръднали до ден днешен. Дори над последния строят нов мост, точно на пътя за Гърция. Къде е разликата? Направили сме стабилни конструкции, изчислени и от бетон, защото са захванати за скалата. И това ги прави

изключително надеждни. Това е истинското решение. Не можеш в течението на реката, която влачи камъни и чакъл, да сложиш габони и да чакаш те са спасят положението. Кой ще поеме триенето?

От друга страна, според мен, отдавна Пловдив трябваше да се водоснабдява ГРАВИТАЧНО, с тръби от ВЕЦ Кричим. А не от помпите покрай река Марица, „подхранвани“ от Цалапишкото сметище. Дори има готов проект, но той така и не се реализира. Но с него цената на водата ще падне значително!

Гравитачното водоснабдяване обикновено ползва някакъв водоем. Имаме 5 такива водоема нагоре от Кричим до Доспат и те предлагат идеална, чиста вода. Знаете, че днес в Африка 4 милиона души нямат достъп до питейна вода. Ние разполагаме с чисто „злато“ и можем да го ползваме, а не го правим.

Бъдещето ми е в световна...

тора и той я прилага спрямо проекта си. Така че колкото по-точна е една програма, толкова по-оптимални са сградите.

— **Какъв е пътят пред теб от тук нататък?**

— Отивам в индустрията, направих избора си и той е да работя няколко години във водеща консултантска компания. Основната ми тема ще е Индустрия 4.0. Това е четвъртата индустриална революция - целия обем данни, които човек може да събира с всякакви устройства - смартфон, мобилен интернет и други - и тяхното навлизане в индустриалните проце-

си. Те обаче могат да се използват във всяка сфера на живота - идеята е всичко да бъ-

де свързано и контролирано от централно устройство - дали това ще са лампите в дома,

в офиса или в колата. Дори вече има сензори със сензор, свързан с интернет. Той показва

кога да поливаме цветята, примерно.

— **А как стоят нещата в производството?**

— Ако вземем примерно на минерална вода. Там процесите са прости - имаме наливаче и запелване на етикетите. Но след това излизат различни видове и грамаж. Отчитайки продажбите, огромни количества данни могат да бъдат събрани. А тези данни могат да се използват, за да се реализира географски оптимизирана маркетинг стратегия. Наивен пример е, че в планината хората биха предпочитали по-големи бутилки, понеже магазинът е далече и те по-рядко го посещават. Това са заключението, които могат да бъдат изведени от обема данни. Когато става въпрос за машини - автомобили или строителна техника - там процесите са много сложни. Тук вече става въпрос да се разработят модели, от които да се печели повече - например, от подобрената във всеки един компонент.

— **Тези процеси както че ли не засягат толкова масовия потребител.**

— Подобни подобрения се правят постоянно и навсякъде, но обикновено остават скрити. Да вземем актуален пример от автомобилостроенето - факт е вече автономното движение на колите. Автомобилът ви вече може да приема чрез фотоклетки данни от другите коли и от самите световари. При това в реално време. Експериментът автомобил да се движи, без да се управлява от шо-

фьор, а по ориентири или сигнали по пътя, се направи преди 15 години в Германия. Имаше такава експериментална отсечка от летището в Мюнхен. След 10-20 години колите ни ще се движат сами, без да ги управляваме, но това е проект, който се развива от десетилетия. Инженерите му са започнали от най-простите модели. Ето това днес не се афишира, автомобилните компании също нямат полза да го правят, заради конкуренцията между тях. Но процесите в една компания имат огромен ефект върху живота на всеки един от нас.

— **Как виждате бъдещето си след 10 години?**

— В момента съм човек със сериозна академична подготовка, но много малко опит в практиката. Следващите 10 години съм отредил, за да попълня този пропуск в профила си. За това избирам и консултантството, където проектите са динамични и в различни индустрии. Вярвам, че така човек се учи най-бързо. Целта ми е да работя на различни континенти, за да опозная нови бизнес среди и да имам база за сравнение. А след 10 години се надявам, че ще е дошло времето да се върна в България и да прилагам наученото тук. Много неща в страната, включително и пасивното строителство, имат нужда от подобрене или цялостна промяна, но това е също така огромен шанс за развитие за всеки, който иска да се възползва от него. Моите очаквания са, че до 10 години пасивните сгради ще са масови и у нас.

От страница 17

Това е интересно за мен - как се развиват тези стандарти. Нещата са много по-дълбоки, когато обърнеш внимание на чисто методичната страна на процесите, когато първо инвестираш в развитието си.

— **Какъв престиж ти носи в Германия титлата „доктор“?**

— Престижът, който тази степен носи в Германия със сигурност е по различен от този в България. Разликата е огромна, там той се цени много повече. Една докторантура те учи да мислиш в закономерности и логично, заради естеството на проблемите, които се решават. И най-важното е, че тези закономерности могат да бъдат приложени и в самата бизнес среда. Затова и само най-доб-

рите студенти в Германия могат да правят докторантура. Докато тук в България е просто престижно да преподаваш в университет и хората го правят между другото, извън обичайния си бизнес и работен ден, като нещо странично. В Германия хората са се научили да ценят знанията и да ги считат за голям успех. Показател за това, че си успял е не само материалното, но и това че си станал специалист в дадена област - доктор, професор - това съвсем не са титли без покритие. Целият живот на немците се базира на модели и те излизат от научните среди. Вземайки строителството за пример, физикът създава модели, след това инженерът ги превръща в програма. Тази програма се дава на конструктор

и той я прилага спрямо проекта си. Така че колкото по-точна е една програма, толкова по-оптимални са сградите.